

Univers Pedagogic

37 (873),

19 octombrie 2023

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

Program de reabilitare și construcție a blocurilor sanitare în școli

Școlile primare, gimnaziile și liceele pot depune cereri de proiecte pentru renovarea sau construcția blocurilor sanitare. Inițiativa este lansată de Ministerul Educației și Cercetării, în parteneriat cu UNICEF Moldova. În urma concursului, vor fi selectate 100 de instituții, care vor beneficia de suport complet pentru îmbunătățirea condițiilor de asigurare cu apă și sanitație. Bugetul total care va fi alocat în acest scop se ridică la circa 85 milioane lei. Programul este realizat cu suportul Ministerului Federal German pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, prin intermediul Băncii germane Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).

pil și elev din țara noastră este o prioritate a ministerului”, susține ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun.

„Dreptul la apă și sanitație se află în centrul mandatului UNICEF. Programele UNICEF de reabilitare a blocurilor sanitare în școli, care acoperă peste 90 de țări și ajung în medie la 3 milioane de copii anual, sunt esențiale pentru a ne asigura că fiecare copil are oportunitatea pentru o educație mai sănătoasă și mai demnă. Credem că accesul la apă și sanitație nu este un privilegiu, ci un drept fundamental pentru fiecare copil”, spune Maha Damaj, Reprezentantă de țară UNICEF în Moldova.

La începutul anului curent în 178 de instituții de învățământ se atestau probleme privind accesul la apă și sanitație. Dintre acestea, în 60 de școli, gimnazii și licee sunt în prezent în derulare proiecte de construcție sau renovare capitală a blocurilor sanitare.

Astfel, în 25 de instituții renovarea se face cu resurse alocate de

la bugetul de stat, șapte instituții beneficiază de sprijinul UNICEF, iar 28 - de susținerea consiliilor raionale și a altor parteneri de dezvoltare. Toate aceste proiecte vor fi finalizate până la sfârșitul anului 2023.

Alte 118 instituții de învățământ vor beneficia de investiții în anul 2024 din partea UNICEF și a Băncii Mondiale, în sumă totală de 143 de milioane de lei.

Datele colectate în baza formularului vor sta la baza unui plan de intervenții pe termen mediu și lung cu privire la reabilitarea blocurilor sanitare în instituțiile de învățământ general. Pentru a beneficia de asistență în procesul de completare a formularelor, dar și pentru a pune în discuție spectrul de intervenții necesare pentru a întruni normele sanitare în vigoare, cadrele manageriale sunt invitate să participe la câteva sesiuni de orientare, care vor fi organizate online în perioada 16-25 octombrie 2023.

Aur și argint pentru Moldova la competiția de robotică FIRST Global Challenge din Singapore

Mii de elevi s-au unit în Singapore, în perioada 7-10 octombrie, pentru a concura, în colaborare, într-o competiție palpitantă pentru a evidenția importanța energiei regenerabile în contracararea schimbărilor climatice.

Echipa națională de robotică a Moldovei a câștigat 2 medalii la competiția FIRST Global Challenge din Singapore, desfășurată în perioada 6-10 octombrie. Echipa noastră a concurat cu alte 190 de echipe din întreaga lume.

Elevii noștri au obținut medalia de aur pentru Inovație în Inginerie și medalia de argint pentru Proiectul de inovații din domeniul energiei regenerabile.

Echipa de bază este compusă din 5 elevi (Nicolae Țurcanu, Cristian Romanciu, Sanda Bostan, Andrian Bandalac, Vladimir Corduneanu) și 3 mentori adulți (Florin Cazac, Carolina Bondarciuc și Eșanu Veronica). Membrii acestei echipe sunt voluntari activi, de asemenea, în organizații pentru tineret și ambasadori pentru domeniile STEM, implicându-se în promovarea acestora la diferite evenimente.

În fiecare an, competiția abordează o temă care este foarte importantă la nivel global. Tema pentru anul 2023 este „Hydrogen Horizons”. FIRST Global Challenge este o olimpiadă globală de robotică la care participă peste 190 de echipe naționale din întreaga lume. Acest eveniment are scopul de a promova domeniile STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică) și propune echipelor provocări ingineresti reale, astfel încât participanții să poată deveni următoarea generație de lideri științifici care împreună vor rezolva cele mai stringente probleme cu care se confruntă întreaga omenire.

Reamintim că, echipele Moldovei, în anul 2019, au luat 3 medalii de aur la categoria „Inovație în Inginerie” la aceeași competiție, care a avut loc în Dubai, iar în anul 2022, în Geneva (Elveția), la aceeași categorie „Inovație în Inginerie” au primit o medalie de aur.

Ministerul Educației și Cercetării felicită premianții, mentorii, profesorii și părinții, dorindu-le succese în continuare.

Medalii de aur, argint și bronz pentru formatorii CFCL

Formatorii Centrului de Formare Continuă și Leadership au obținut rezultate remarcabile în cadrul Salonului Internațional de Inventică și Antreprenoriat Inovativ organizat de Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, în parteneriat cu Academia Antreprenoriatului Inovativ și Asociația Obștească „Inovație în Educație de Performanță”.

Medalia de aur la Categoria B, Salon de carte, a fost oferită pentru „Caietul elevului la Științe”, clasa a II-a, a III-a și a IV-a, autori: Angela TELEMAN, dr. conf. univ. și Stela GÎNJU dr. conf. univ. Medalie de aur au obținut Matematica. Manual pentru Clasa VII-a și Matematica. Manual pentru clasa a VIII-a, coautor Ion Achiri, dr. conf. univ.

La aceeași categorie a fost decernată Medalia de argint, pentru „Științe. Manual pentru clasa a V-a”, coautor Stela GÎNJU.

O serie de culegeri de teste pentru preșcolari, coautor Efosinia HAHEU-MUNTEANU, conf. univ.,

au fost apreciate cu Medalia de argint. De Medalia de bronz, s-a învrednicit Natalia CARABET, dr. conf. univ., autoarea lucrării „Filosofia și axiologia educației în scheme și tabele”, ciclul II, master. De asemenea, Medalii de bronz au fost decernate pentru proiectul Integrability of cubic systems with invariant straight lines and invariant conics și The Methodology of using sensors for process of studying physics, coautor Viorel BOCANCEA, dr. conf. univ.

CFCL aduce sincere felicitări colegilor pentru dedicația cu care își duc pe umeri destinul dorindu-le inspirație continuă.

Menționăm că la eveniment au participat peste 1000 de specialiști din Republica Moldova și de peste hotare.

Un colegiu austriac va fi deschis în Republica Moldova

Autoritățile austriece vor finanța construcția la Chișinău a unui colegiu în domeniul electronicii. Subiectul a fost discutat la Viena, în cadrul întrevederii ministrului Educației și Cercetării, Dan Perciun, cu Martin Polaschek, omologul său austriac. Noua instituție va oferi programe de formare profesional-tehnică în conformitate cu standardele austriece. Colegiul ar urma să își înceapă activitatea de la 1 septembrie 2025.

În cadrul întrevederii cei doi miniștri au semnat scrisoarea de intenție pentru extinderea Memorandumului de înțelegere între Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova și Ministerul Federal al Educației, Științei și Cercetării al Republicii Austria. Documentul prevede extinderea colaborării în domeniul educației și formării profesionale prin proiecte comune, care să contribuie la creșterea economică a celor două țări.

Însoțit de secretarul de stat Galina Rusu și oficiali austrieci, ministrul Dan Perciun a vizitat două instituții de învățământ profesional tehnic din Austria.

În cadrul întrevederii cu Directorul general al OeAD, Jakob Calice, ministrul Dan Perciun a menționat că în ultimii 20 de ani Austria este unul dintre partenerii principali ai

MEC, realizând (în parteneriat cu Agenția Austriacă pentru Educație și Internaționalizare (OeAD) și Agenția Austriacă pentru Dezvoltare (ADA)) diverse proiecte în domeniul învățământului profesional tehnic, învățării pe tot parcursul vieții, formării inițiale și continue a profesorilor, educației incluzive ș.a.

Ajutor pentru aproximativ 8 mii de elevi din familii social-vulnerabile

Elevi ai claselor a I-i, a V-a și a X-a, care s-au înmatriculat recent în instituțiile din capitală și care fac parte din familii social-vulnerabile, per total în jur de 8 de persoane, vor primi câte 700 de lei ajutor pentru noul an școlar. Potrivit șefului adjunct al Direcției Generale Educație, Tineret și Sport din mun. Chișinău, Andrei Pavaloi, circa 6,5 mii de școlari deja au beneficiat de acest ajutor financiar.

Ajutorul material respectiv este acordat al patrulea an consecutiv, beneficiare ale programului fiind familiile cu mulți copii, fără venituri sau cu venituri mici, familiile care au statut de tutelă/curatelă, cu părinți decedați, lipsiți de drepturile părintești sau înafți de muncă, cele în care unul din părinți are grad de dizabilitate, precum și familiile monoparentale.

La Taraclia au fost prezentate manuale noi de muzică pentru clasele II-VIII

Un set de cărți de muzică pentru clasele II-VIII, publicate în limba bulgară, a fost prezentat la Clubul de presă BTA din Taraclia, centrul comunității bulgare din Republica Moldova. Lucrările au fost scrise de profesorii de muzică Kiril Kirilov și Vitali Todorov, detașați în țara noastră de către Ministerul Educației și Științei al Bulgariei, iar desenele au fost realizate de către Evgheni Zolotariov, pictor din Taraclia.

În cadrul evenimentului, autorii le-au relatat colegilor moldoveni și bulgari despre conceptul și avantajele noilor manuale școlare și despre abordările inovatoare utilizate la crearea lor. Cărțile au fost concepute ținându-se cont de standardele sistemului de învățământ din Moldova și Bulgaria, fiind destinate mai cu seamă cadrelor didactice care activează

în școlile cu predare în limba bulgară. De remarcat că manualele sunt ilustrate și au coduri QR, fapt ce permite cititorilor să acceseze în mod rapid muzica respectivă pe internet.

„Spre regret, nu există multe publicații ca acestea în Republica Moldova. Cărțile școlare locale au foarte puțin conținut muzical pentru orice minoritate. Ceea ce au făcut autorii va fi foarte util nu doar profesorilor de muzică, ci și întregii comunități bulgare din Moldova”, a menționat profesorul bulgar Tihomir Borissov, care predă muzică la o instituție din Moldova.

Setul de cărți are un tiraj de 2 500 de exemplare, ce vor fi donate cu precădere instituțiilor școlare din Moldova, în care se predă bulgara ca limbă maternă. Proiectul are o valoare de 19 700 de lei, fiind susținut de Programul ajutor pentru dezvoltare al Ministerului bulgar de Externe și implementat în colaborare cu ONG „Aici și Acum”, cu sediul în R. Moldova.

Cor. UPP

Psihologi din țară își antrenează competențele de evaluare psihologică și psihodiagnoză

Departamentul Psihopedagogie, Psihologie și Management Educațional din cadrul Centrului Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” a desfășurat, miercuri, 11 octombrie 2023, o activitate în format hibrid cu psihologii școlari din cadrul Programului de perfecționare Psihologie.

În cadrul acesteia, formatorul național, Elena Puzur, doctor în psihologie, a abordat dezvoltarea/antrenarea competențelor de evaluare psihologică și psihodiagnoză, axându-se pe conținutul provocărilor din sistemul educațional. O atenție sporită a acordat problemei crizelor și a deformărilor profesionale ale psihologului. Referire

s-a făcut și la standardele de calitate a activității psihologului necesare pentru: eficientizarea și îmbunătățirea activității; monitorizarea progresului privind rezultatele intervenției psihologice; extinderea accesului la asistența psihologică; asigurarea respectării deon-

tologiei profesionale; valorificarea competențelor profesionale și creative; favorizarea dezvoltării personale etc.

Invitatul special al activității, Lilia Golovei, psiholog, grad didactic superior, Gimnaziul „Galata” din municipiul Chișinău, a prezentat formabililor mecanismul complex de evidență a documentației psihologului.

FORMARE CONTINUĂ LA CENTRUL DE EDUCAȚIE TIMPURIE „SCĂPĂRICI”

Departamentul Educație Timpurie și Învățământ Primar din cadrul Centrului Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” a desfășurat, în perioada 27 septembrie - 6 octombrie, a.c., o serie de activități în cadrul unui parteneriat cu Centrul de educație timpurie „Scăpărici” din municipiul Chișinău.

Subiectul de interes a fost axat pe *Dificultăți și deficiențe în proiectarea eșalonată a activităților în cadrul Instituțiilor de Educație Timpurie.*

Fiind ghidați de formatoarea Mihaela Pavlenco, dr., conf. univ., cadrele didactice au fost antrenate în proiectarea activităților integrate din grădiniță. În realizarea cu succes a acestui proces le-au fost utile: Codul Educației; Cadrul de referință al Educației Timpurii; Curriculum pentru Educație Timpurie; Standardele de Învățare și Dezvoltare a Co-

pilului de la naștere; Reperete metodologice de organizare a procesului educațional în IET; Ghidul de implementare a CRET, CET și SÎDC; Ghidul cadrelor didactice pentru educație timpurie și preșcolară dar și cel pentru educatorii de la grupele de creșă; Metodologia de monitorizare și evaluare a dezvoltării copilului în baza SÎDC (1,5-7 ani) etc.

În context, au fost abordate cadrul normativ, structura, formele de organizare ale educației timpurii conform sistemului național. De asemenea, a fost analizată poziționarea teoretică și conceptuală a educației timpurii vizavi de psihologie și pe-

dagogie. Ulterior a fost analizat Managementul implementării și monitorizării curriculumului pentru Educație timpurie, astfel scoțându-se în evidență strategia, metodologia, instrumentarul, dar și asigurarea didactică a procesului educațional.

Memorandum de parteneriat privind promovarea educației pentru media în școli

Ministerul Educației și Cercetării (MEC) a semnat un Memorandum de înțelegere cu Academia Deutsche Welle (DW Akademie) privind continuarea Proiectului de promovare a educației pentru media în cadrul vizitei la Chișinău a Directorului General al DW Akademie, Peter Limbourg.

Memorandumul prevede colaborarea dintre MEC și DW Akademie, în vederea promovării educației mediatică și informaționale (EMI) în învățământul formal, precum și crearea unui mediu de susținere pentru școli, care vor opta pentru implementarea cursului respectiv. Prin acest Memorandum, DW Akademie și Ministerul își vor extinde eforturile de promovare a EMI în școli, prin pilotarea abordării integrative în cadrul unei conlucrări cu mai mulți actori din domeniu (inclusiv administrațiile școlare, ONG-ul Centrul pentru Jurnalism Independent și experți în educația mediatică și informațională).

Activitățile care se vor realiza în contextul prezentului Memorandum includ diverse aspecte, precum: programe-pilot pentru implementarea disciplinei, dezvoltarea metodologiei de predare a cursului, consolidarea capacităților pentru profesori și manageri de școli, furnizarea de resurse didactice, monitorizarea implementării și sprijinul prin activități extracurriculare. Acestea vor contribui la îmbunătățirea competențelor și cunoștințelor în domeniul EMI în rândul cadrelor didactice și al elevilor, promovând, în același timp, un mediu favorabil pentru integrarea EMI în școli.

În cadrul evenimentului de semnare a Memorandumului, secretarul de stat Valentina Olaru a mulțumit partenerilor DW Akademie pentru sprijinul oferit de-a lungul timpului în implementarea mai multor proiecte din domeniul educației în țara noastră.

„Apreciam suportul oferit de DW Akademie în cultivarea la tânăra generație a abilităților de a se informa corect și critic în condițiile actuale. Proiectele dezvoltate în țara noastră au un rol important pentru educație și suntem recunoscători partenerilor DW Akademie”, a spus Valentina Olaru.

Memorandumul de Înțelegere semnat cu DW Akademie este cel de-al treilea Memorandum semnat între Ministerul Educației și Cercetării și Deutch Welle Akademie pe dimensiunea de educație mediatică. Acesta va fi implementat până la sfârșitul anului 2025. Alte două Memorandumuri de înțelegere au fost semnate în anul 2017 și 2020, fiind implementate cu succes.

Andriana GORCEAG: „Se spune că o carte, un stilou, un copil și un învățător pot deschide drumuri ce par închise...”

Doamna Andriana Gorceag, învățătoare, grad didactic superior, Școala Primară din Florești, actualmente îi instruieste pe copiii din clasa întâi.

Formatoare talentată a multor învățători din republică, în cadrul ex-Institutului de Științe ale Educației, a ghidat cadre didactice, învățători din clasele primare, pe calea asimilării metodelor de evaluare criterială prin descriptori. Fiind o învățătoare cu experiență, are, bineînțeles, un bogat arsenal de cunoștințe în domeniu și multe distincții în palmares.

I-am solicitat doamnei Andriana Gorceag să puncteze câteva reperi în sprijinul teoriei de evaluare criterială prin descriptori. Deoarece Dumneaei aplică cu succes aprecierea fără note a elevilor săi, am rugat-o, în acest context, să-și exprime opiniile referitoare la acest domeniu de activitate.

– Moștenind harul de învățător, acum, în era digitală, puneți accent în mod deosebit pe gadgeturi, internet, telefoane mobile? Cum facilitează acestea munca pedagogului și a copiilor? Prin ce se deosebesc actualii elevi de cei din alte timpuri?

– Pentru educația în era digitală, tehnologia are un rol important în învățare. Deși până acum se credea că tehnologia ar împiedica și îngreuna procesul de învățare și predare, s-a constatat că, de fapt, pentru generația actuală de elevi este un sprijin imens. Ca învățător, făc tot posibilul ca elevii să aibă acces la telefon, laptop sau internet. Am realizat că este bine să provoc copiii la studiu individual cu ajutorul tehnologiei sau la căutarea de informații atunci când este nevoie. Sunt conștientă de faptul că trebuie să pregătesc elevii pentru viitor și nu pentru prezent.

Acest lucru presupune viziune, iar în plan acțional, o preocupare sistematică pentru a dezvolta la elevii „abilitățile secolului 21”: comunicare, cooperare, gândire critică, creativitate. Provocările pentru profesori constau în a crea situații de învățare, pentru ca elevii să exerseze aceste abilități în contextul disciplinelor din curriculum. Pentru a intra în conexiune cu copiii actuali, noi, învățătorii, trebuie să vorbim în limba lor, să valorificăm abilitățile lor pentru oferirea de noi experiențe de învățare. Noile tehnologii de informare și comunicare ne ușurează instruirea, oferind noi dimensiuni în spațiul virtual: jocuri virtuale, grupuri de discuții, clase mobile, resurse online, proiecte de grup online, portofolii digitate...

– Ce ați menționat pozitiv în activitatea pedagogilor care, timp de mai mulți ani, practică metodologia de evaluare criterială prin descriptori?

– Ca pedagog, susțin atitudinea pozitivă, optimistă față de posibilitățile pe care le oferă evaluarea criterială prin descriptori. Consider că metoda contribuie mult la eficientizarea comunicării cu elevii și părinții lor. Acest tip de evaluare

permite să fie evidențiate atât punctele forte ale copilului, cât și cele slabe, iar familia devine un participant activ al procesului de învățare prin recuperare, de dezvoltare generală a copilului. Un alt avantaj important al evaluării criteriale prin descriptori constă în facilitarea procesului de adaptare a copilului la învățarea școlară, se pune accentul pe succesul elevilor, pe ceea ce îi reușește mai bine, ca mai apoi să-și automatizeze stilul de învățare.

– De-a lungul carierei Dvs., câte promoții de copii ați ghidat conform noii metodologii de evaluare?

– Deja a treia generație o ghidez conform noii metodologii de evaluare și pot menționa că sala de clasă a devenit un mediu favorabil atât pentru instruire, cât și pentru evaluare. Elevul nu mai are frică de teste și lucrări practice pe care le propune programa școlară, el e sigur de forțele proprii și are toată încrederea în învățător.

– De ce victorii vă bucurați grație faptului că munciiți, adunând roadele frumoasei străduințe de educare a multor generații de copii? Vi s-au realizat visurile, în acest context?

– Consider o victorie și mă bucur mult când îmi văd elevii împliniți, când zâmbesc și au dorința să vină zi de zi la școală, când îi văd citind și dornici de a afla ceva nou. Elevii mei sunt cei care permanent caută să găsească parteneri în diferite situații de învățare. Astfel, suntem satisfăcuți de implicarea noastră în diferite proiecte naționale și internaționale. Spre exemplu, am fost apreciați cu locul III, la nivel național, în cadrul Conferinței naționale eTwinning.

Datorită muncii noastre, vara aceasta am fost invitați în România, la Liceul Teoretic „Carmen Sylva” din Eforie Sud. Fiecare promoție de elevi are farmecul ei... Aici chiar pot vorbi la nesfârșit. Visuri exită mereu..., numai cu ei, elevii mei, ele devin realitate. Ce ar putea realiza un învățător de unul singur? Ei sunt mândria mea.

– Ce întreprindeți pentru a avea relații bune cu elevii și părinții lor?

– Relația cu elevii trebuie să fie o relație bazată pe încredere, prietenie și iubire. Cu răbdare și tact se pot face lucruri mari. Apreciez profesorii care sunt cu adevărat pasionați de profesia lor. Profesorii care vor să fie o inspirație pentru ceilalți. Profesorii care sunt fericiți când sunt la ore. Profesorii pe care fiecare elev și-ar dori să-i aibă. Mă străduiesc să respect obiceiurile unui profesor eficient, pentru a fi în cea mai bună relație cu elevii mei, cu activitatea la clasă și, desigur, cu părinții elevilor mei. Relația pe care o construiesc cu ei este una democratică și la fiecare generație îmi propun un lucru: să îi conduc pe copii la un nivel cât mai înalt, să le fie drag să vină la școală și să învețe din plăcere.

– Contactați cu elevii Dvs. și în timpul vacanțelor? Vara cum vă petreceți timpul?

– Vacanțele sunt ale copiilor, ei sunt cu familia, dar, desigur, ne vedem des, deoarece locuim în același oraș. Mai practic să merg în excursii cu elevii mei. Vara aceasta am călătorit cu un grup de elevi în Bulgaria, la o tabără de odihnă. Zece zile au zburat nici nu am simțit când, dar a fost vesel, interesant și am desprins din călătorie numai amintiri frumoase.

– Cum reușiți să-i captivați pe copii, să-i faceți să se deprindă a se autoevalua de sine stătător, să se dezvolte intelectual?

– „Capul copilului nu este un vas pe care să-l umpli, ci o făclie pe care s-o aprinzi, astfel încât, mai târziu, să lumineze cu propria lumină” (Plutarh). Pornind de la realitatea școlii din ziua de azi, constatăm că elevii au nevoie permanent de metode noi și interesante, astfel încât ei să devină activi în procesul de predare- învățare-evaluare. Sunt de părerea că un învățător ar trebui să fie: un sfătuitor care își ajută

elevii în rezolvarea problemelor, îi motivează să își prezinte propriul punct de vedere; un animator care inițiază metodele și le explică elevilor, pregătește materialele didactice și prezintă scopurile învățării; un observator și un ascultător care observă elevii în timpul activității și îi poate aprecia corect; un participant la învățare care nu are impresia că este perfect și învață pe tot parcursul vieții; un partener care poate modifica „scenariul” lecției, dacă clasa cere acest lucru, motivând învățătorul și elevii să fie responsabili de rezultatele muncii în comun. Am copii ce mereu caută ceva nou, studiază enciclopedii, merg la bibliotecă, mă străduiesc mereu să nu le sting această sete de cunoaștere, dar să o mai aprind, le mai recomand ce să facă, ce să citească și, desigur, părinții sunt cei mai buni parteneri ai mei. Rolul unui învățător nu este doar de a-i învăța pe elevi să deseneze litere, să formeze cuvinte, să citească sau să facă calcule, ci un învățător are cel mai important rol – acela de a pune în bagajul fiecărui copil cele mai importante lucruri care îl vor orienta și îi vor netezi calea către drumul enigmatic al vieții. Se spune că, o carte, un stilou, un copil și un învățător pot deschide drumuri ce par închise.

– Având obligații și la școală, și în familie, cum vă descurcați?

– Cel mai mult timp îl dedic elevilor mei, dar nu uit de familie. Am o fiică care îmi cere atenție și dragoste în permanență. Ori de câte ori am timp, fug la ea, la Dănuța mea, la Chișinău. Cu ea trăiesc o altă viață, fără școală, fără griji, timpul petrecut împreună îmi dă aripi pe o bună bucată de timp, apoi iarăși simt că trebuie să ne vedem. Încerc, cât de bine pot, să țin piept provocărilor zilei de azi. Cum îmi reușește, o pot spune cei din jurul meu.

– Participați la multe foruri republicane, raionale etc. Vă mai amintiți de unele seminare, competiții, simpozioane, de munca asupra proiectelor care v-au adus succes?

– Educația este o profesie de suflet. Întotdeauna mi-au plăcut copiii și tot ce e legat de ei. Orice formare, seminar, forum, simpozion are ceva aparte, ceva ce s-a lipit de sufletul meu de învățător, unde s-au clădit frumos în idei și informații care mi-au schimbat viziunile, uneori modul de predare și de apreciere a elevilor. Am aplicat la clasă acele metode și tehnici care pun în evidență personalitatea și cunoștințele elevului.

– Ce interese comune vă leagă de colegii de breaslă din școală, republică?

– Am mulți prieteni/colegi atât în republică, cât și peste hotarele ei. Cel mai des practic schimbul de idei și noi proiecte educaționale, unde atât eu, cât și elevii mei au numai de câștigat noi prieteni, parteneri și noi experiențe de învățare. Ajungem să analizăm cultura și programa școlară a acestei țări, am avut experiența când am dansat un dans ce ține de cultura țării partener și am fost apreciați la cel mai

înalt nivel. A fost o experiență de neuitat, cu emoții, bucurii și stare de bine. Astfel călătorim imaginar în România, Turcia, Armenia, Ungaria..., apoi, desigur, avem și călătorii reale, ce ne aduc satisfacția muncii împlinite.

– Ați dori uneori ca foștii elevi să revină la lecții ca odinioară, să vă întâlnească la școală, la seratele de absolvire etc.?

– Fiecare copil din clasa mea este o întreagă lume pentru cineva, iar pentru a-l înțelege și ajuta... trebuie să devină și lumea mea! Am elevi ce mereu îmi scriu sau sunt prezenți în lumea mea zi de zi. Când ne întâlnim, mereu avem ce discuta, gândurile noastre ne duc pe cărările școlii de cândva, dar punctăm și analizăm ce viziuni au de moment, cât de departe ar fi, oricum, revin la prima învățătoare, deja oameni/personalități formate, deja cu copii din nou în clasele primare și au norocul să fie tot la doamna învățătoare, care cândva a fost învățătoarea părinților lor. Cât de mulți ar fi, le doresc la toți să revină la lecții ca odinioară.

– Este cunoscut faptul că de buna dispoziție, de simțul rafinat, sentimentul de toleranță, bună înțelegere, de modelul pe care îl reprezintă zi de zi un învățător în clasă depinde sănătatea și starea de bine a elevilor, dar și a părinților, educatorilor copiilor. Ce părere aveți în această privință?

– Starea de bine este strâns legată de învățare și motivație. Nimeni nu poate fi bun în ceea ce face dacă nu e într-o stare bună. Contextele în care trăim pot stimula sau, dimpotrivă, deteriora starea de bine. Este un lucru valabil și pentru locul în care un copil își petrece o foarte mare parte din timp: ȘCOALA.

Copiii se găsesc o bună parte din timp la școală, prin urmare, aceasta trebuie să fie un loc esențial pentru conturarea stării lor generale de bine, cu toate aspectele sociale, fizice și emoționale. Starea de bine a elevilor le influențează capacitatea de a-și atinge întregul potențial școlar. Calitatea relațiilor pe care le au copiii între ei, pe care le au cu adulții, precum și calitatea mediului de învățare influențează fundamental progresele lor școlare.

– Cum vă imaginați o școală altfel, care să corespundă cerințelor actuale ale societății?

– Școala trebuie să reprezinte un mediu prietenos și sigur de muncă și joacă. Rolul profesorului include grija pentru bunăstarea psihică a elevilor. Climatul școlar a fost și este una dintre cele mai importante trăsături ale unei școli.

(Continuare în pag. 4)

Motivația pentru a învăța să înveți...

„Apropie-l pe copil de probleme și lasă-l să le rezolve singur. Să-și întemeieze ceea ce știe nu pe ceea ce i-ai spus tu, ci pe ceea ce a înțeles el; să nu învețe știința, ci s-o descopere”.

(Jean-Jacques Rousseau)

Oxana MARDARE,
profesoară de limba și literatură română, IP Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu”, mun. Orhei

În secolul pe care îl trăim, elevii noștri sunt mai ușor răpiți de tehnologii, care le oferă totul ca pe tavă, gadgeturi care nu le cer prea mare efort intelectual, dar CARTEA este, incontestabil, izvorul cel mai sigur de formare a unei personalități culte, inteligente și integre.

Pornind de la ideea lui J.-J. Rousseau, trebuie să-i punem pe elevi în contact direct cu **sursa de informare**, îndemnându-i la căutări, explorări, cercetări, care să-i conducă la redescoperirea adevărului prin forțe proprii. În acest context, sensul învățării trece de la „ce învățăm?” la „cum învățăm?”, la asigurarea acelor instrumente și mecanisme care să-i ajute pe elevi „să învețe cum să învețe”. Datoria noastră, a profesorilor, este să găsim elucidări pentru ca activitatea să fie eficientă și mai atractivă pentru copii, pentru ca aceștia să devină autorii propriei învățări.

În acest sens, școala oferă un anturaj generos pentru formarea personalității elevilor. Scopul instituțiilor educaționale rezidă în a-i învăța să se orienteze în peisajul cultural din toate timpurile și pretutindeni, dar, mai ales, în cel actual, în care nu se regăsește triada antică: **Bine - Adevăr - Frumos**.

În calitate de profesoară de limba și literatură română, cu o experiență didactică de 20 de ani, pot să confirm că crearea cadrului motivațional pen-

tru manifestarea performanțelor elevilor în învățarea disciplinei școlare Limba și literatura română solicită crearea unui produs competitiv, ce necesită anumite cerințe și standarde care, fiind suprapuse, pot evidenția performanța și genera excelența.

În crearea cadrului motivațional recurgem la diferite tehnologii motivaționale. Motivația este foarte importantă pentru ca elevului să îi placă să învețe, să citească. Este un fel de **sursă internă** de energie care atrage școlarii către o carte cu dorința de a o deschide. În mod ideal, această dorință nu se manifestă doar o singură dată, ci provoacă un interes durabil pentru carte.

Cum poate motivația elevilor să fie susținută de profesor?

Dacă motivația este deja stabilă, aceasta nu numai că îl ajută pe elev să învețe în fiecare zi, ci și îl îndeamnă să se gândească la alegerea cărților, iar el va putea folosi diferite texte în viața de zi cu zi, vorbind cu pasiune altora despre cărți și conținutul acestora. **Profesorii spun adesea că există o diferență uriașă între copiii care citesc și cei care nu citesc. Și nu este vizibilă doar în vocabular, în**

stilistica propozițiilor, în ortografie, ci și în viziunea asupra lumii.

Învățarea sistematică este, de asemenea, legată de posibilitatea de a dezvolta proceduri pentru înțelegerea eficientă a realității și este un instrument excelent pentru o bună învățare a curriculumului. **Prin urmare, elevii care citează mult ajung pe calea cea mai bună ce îi va conduce spre succesul școlar. Aceasta înseamnă că un discipol care are o motivație ridicată pentru a învăța și învață foarte mult oferă, de obicei, și o bună performanță școlară.** Iar o bună performanță școlară îl încurajează să nu se oprească pe calea studiului. Practic este un cerc închis: Elevii care nu sunt motivați să citească au o frecvență redusă, evită să învețe și, atunci când sunt obligați, cheltuiesc puțină energie și efort pentru a lucra. Nu sunt mulțumiți, învățarea este doar o povară și o activitate neinteresantă pentru ei. Profesorul este în școală cu elevii doar câteva ore pe zi și nu are o influență absolută asupra copilului. Deci, nu poate doar el să-l motiveze pe copil să învețe, să citească. Faptul că un copil va fi sau nu un bun cititor este legat în principal de educația din familie și de atitudinea acesteia față de propria lui formare.

Părinții trebuie să-l ajute pe profesor să modeleze motivația interioară a copilului. Pentru ca el să iubească cu adevărat cărțile, motivația trebuie să înceapă de la naștere. Și aici un rol important îi revine, desigur, familiei: mamei sau tatălui, care își fac timp să-i citească vâstarului înainte de culcare sau să-l deprindă să răsfoiască în mod obișnuit cărți de la cea mai fragedă vârstă. Realitatea este dezarmantă – tot mai puține familii au un cult al cărții și pun valoare pe bibliotecile personale și personalizate; nu se mai citește împreună cu fiii și fiicele, nu se încurajează copiii prin exemplul pro-

priu al părinților, odihnindu-se cu o carte în mâini. **În mod ideal, un copil își va vedea în permanență părinții și alte rude citind.** Tehnologiile sunt atracții puternice care aproape întotdeauna copleșesc dorința de a citi, de a învăța. Acest fapt trebuie avut în vedere. Dacă un copil se obișnuiește cu aceste invenții tehnice, atunci este foarte dificil pentru el să treacă la o altă activitate, adesea mai creativă și mai semnificativă.

Să nu uităm că în viață trebuie să cunoaștem importanța **atitudinii pozitive**, căci ea este esențială pentru fiecare dintre noi. Ea nu numai îți influențează **nivelul de motivație** și de **satisfacție personală**, ci și felul în care ceilalți interacționează cu tine. Descoperirea adevăratelor valori și importanța lor în viață, aplicarea lor te ajută să-ți înțelegi mai bine propria valoare. Îmbunătățirea calității vieții fiecărui om este determinată de simțul aprecierii. Când **suntem apreciați**, simțim **o motivație, o împlinire, o bucurie**, ce reiese din faptul că cel de lângă tine îți recunoaște calitatea de om, valoarea. Astfel, mulți profesori încearcă să le insufle propriilor elevi aprecierea, importanța și semnificația lor pentru ei și părinți,

motivația în desfășurarea momentelor actului educațional prin centrarea învățării pe elev, implicarea prin strategii activ-participative și prin jocuri de spargere a gheții, care le dezvoltă încrederea în sine, capacitatea de a avea încredere în ceilalți, autocontrolul, autocunoașterea, toleranța, capacitatea de comunicare, de adaptare la noi situații, creativitatea, etc.

În concluzie, putem afirma că acum mai mult ca oricând avem nevoie unii de ceilalți, **de a ne sprijini și a ne motiva să mergem mai departe** cu speranța că totul va fi bine pentru toți și vom simți motivația aducându-ne bucurie și mulțumire. Iar pentru ca fiecare elev să atingă starea de bine necesară de a merge la școală și de a participa la actul educațional motivat și cu bucurie, el are nevoie de un îndrumător, așa cum ne spune educatorul profesionist Rita Pierson: **„Fiecare copil merită un câmpion, un adult care nu va renunța niciodată la el, care înțelege puterea conexiunii și insistă ca acești copii să devină cât mai buni cu putință.”**

(Continuare din pag. 3)

Când atmosfera din școală este neprietenoasă, nu li se acordă îngrijire cu atenție sau lipsește încurajarea și recompensarea, atunci și sănătatea mentală atât a elevilor, cât și a profesorilor poate fi afectată în mod direct. Impactul unei atmosfere neprietenoase este în mod particular dăunător, dacă persistă o perioadă mai lungă de timp. Copiii au o capacitate innăscută de a învăța, dar această capacitate poate fi compromisă și, uneori, distrusă. O școală prietenoasă recunoaște, încurajează și sprijină capacitățile în creștere ale copiilor care învață.

– Ce calități deosebite apreciază societatea la un pedagog sau ce le-ar dori părinții oamenilor cărora le încredințează destinul odraslelor lor?

– Meseria de profesor este o mare și frumoasă profesiune, care nu seamănă cu nici o alta, o meserie care nu se părește seara odată cu hainele de lucru. O meserie aspră și

plăcută, umilă și mândră, exigentă și liberă, o meserie în care mediocritatea nu este permisă, unde pregătirea excepțională este abia satisfăcătoare, o meserie care epuizează și înviează, care te dispersează și exaltă, o meserie în care a ști nu înseamnă nimic fără emoție, în care dragostea este sterilă fără forța spirituală, o meserie când apăsătoare, când implacabilă, ingrătă și plină de farmec. Mulți cred că a fi dascăl înseamnă doar a prezenta informații în fața învățăcelilor, a evalua nivelul acestora și a realiza un clasament pe baza aprecierilor. Această meserie este mult mai profundă, solicită calități speciale. Astfel, printr calitatea unui bun profesor, cele mai importante sunt tactul și talentul pedagogic, capacitatea de a forma mintea copiilor, de a preda în mod creativ și de a nu se limita doar la un monolog plictisitor. Un bun profesor are o vocație interioară pentru comunicarea adecvată a informației, dar el

Andriana GORCEAG: „Se spune că o carte, un stilou, un copil și un învățător pot deschide drumuri ce par închise...”

trebuie și să iubească, și să înțeleagă copiii. Atitudinea profesorului față de copii pune amprenta asupra relațiilor în clasă, iar dacă acesta le arată elevilor săi dragoste, respect și înțelegere, procesul didactic va fi mult simplificat. Empatic, social, să aibă abilități organizatorice, tact și măiestrie pedagogică. Copiii au nevoie de afecțiune, securitate și de stima de sine, iar aceste nevoi trebuie asigurate atât în mediul familial, cât și în cel școlar.

Un profesor bun facilitează învățarea, un profesor bun, inspiră!

Ca învățătoare, clădesc la fundația viitorului copilului. E nevoie de cărmăz în care să se regăsească: empatia, convingerea, gândirea critică, colaborarea, simțul umorului, bucuria, generozitatea, imaginația, creativitatea, dragostea... Aceste ingrediente se pot regăsi și pot crește frumos în orice copil, iar peste ani vor fi valorile unui adult. Ce pot să-mi doresc mai mult?

– Ați remarcat pe o pagină de socializare: „Succesul este o stare a minții. Dacă vrei să ai succes, începe să te gândești la tine ca la un om

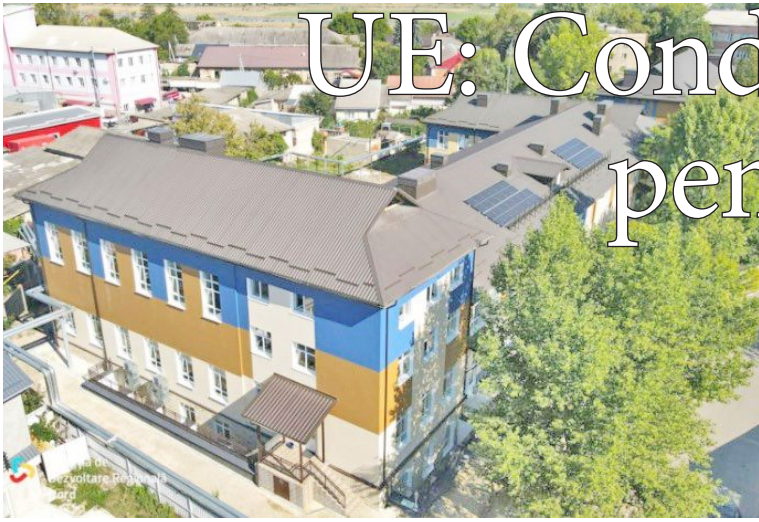
de succes?... Este oare acest gând o mărturie că Vă considerați un om de succes? Vă simțiți realizată și împlinită?

– Sigur, mă consider un om de succes. Este important să înțelegem că a fi un om de succes nu are legătură neapărat cu ceea ce faci, ci cu ceea ce devii și cum te simți în legătură cu ceea ce realizezi. Mai întâi, trebuie să reușim în interiorul nostru, să ne fixăm reperele, să ne clarificăm țelurile și abia apoi vom putea ajunge acolo unde ne dorim... sau cât mai aproape, măcar. Până la urmă succesul personal poate fi contorizat cel mai bine prin starea noastră de satisfacție legată de propria viață, de mulțumirea pe care o simțim. Și da, aceasta poate fi și iluzorie, se poate numi și comoditate, dar, într-un final, contează să ne acceptăm viața și alegerile, pentru că va trebui să trăim cu ele.

– Vă mulțumim, doamnă Adriana Gorceag, pentru acest dialog interesant și vă dorim succese în ceea ce faceți și satisfacții multe de la învățăciei Dvs.

Interviu realizat de
Elvira ȚAGANAȘ-PÂNTEA

UE: Condiții de învățare mai bune pentru elevi din R. Moldova

Proiect implementat de GIZ Moldova

În urma implementării proiectului, consumul anual normat de energie se va reduce cu circa 547 MWh (cu 62 la sută), iar emisiile anuale normate de dioxid de carbon – cu circa 125 de tone. Este de menționat că lucrările au durat o perioadă de aproape 3 ani. Valoarea totală a proiectului constituie circa 24 de milioane de lei (1,2 mil de euro). În afara acordului de finanțare, Primăria municipiului Bălți a mai contribuit cu 4,6 mil de lei pentru reabilitarea interioară a instituției.

Bugetul total al proiectului este de 39,8 mil de euro, măsura investițională respectivă fiind finanțată de Uniunea Europeană și

Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir” din municipiul Bălți a început anul școlar în condiții îmbunătățite datorită sprijinului venit din partea Uniunii Europene. Astfel, peste o mie de elevi, profesori și angajați auxiliari ai instituției publice beneficiază de energie curată de la panourile solare, o încălzire mai eficientă a clădirii, precum și de rețele îmbunătățite de apă și canalizare. „Acest lucru va reduce semnificativ consumul de energie al instituției și va îmbunătăți mediul educațional pentru elevi”, a menționat Jānis Mažeiks, șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova.

De remarcat că instituția școlară a fost renovată și eficientizată energetic în urma realizării a 11 măsuri investiționale: a fost termoizolată anvelopa clădirii, instalându-se sisteme de colectare și drenare a apelor pluviale, de protecție împotriva descărcărilor electrice și de parazăpădă. De asemenea, clădirea a fost asi-

gurată cu energie regenerabilă, prin instalarea a 25 de unități de panouri fotovoltaice cu o putere totală de 10 kW, acestea urmând să acopere consumul de energie electrică pentru trei luni din sezonul de iarnă.

În plus, încăperile au fost asigurate cu sisteme de ventilare și antiincendiu și inventar sanitar, s-a construit o cale de acces pentru persoanele cu necesități speciale, iar bucătăria a fost modernizată și dotată cu echipament tehnic.

implementată de Agenția de Dezvoltare Regională Nord în cadrul proiectului „Construcția infrastructurii de aprovizionare cu apă și canalizare, precum și de eficiență energetică în clădirile publice”. Proiectul este implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ Moldova).

Înființarea Centrului de tineret în Dezghingea

Cu suportul financiar al UE, prin oferirea unui grant de 4 000 de euro, Asociația Obștească Tineretul Găgăuziei a înființat un Centru în satul Dezghingea, în cadrul proiectului EU4Accountability, implementat de People in Need (PIN) Moldova. Centrul de tineret va servi drept spațiu pentru ateliere interactive, formare

profesională, evenimente sportive și inițiative comunitare.

Ambasadorul UE în R. Moldova, Jānis Mažeiks, a nuanțat că „Implicarea tinerilor este o prioritate a Uniunii Europene. Obiectivele constau în implicarea, responsabilizarea și conectarea tinerilor. Tineretul este motorul schimbării și al democrației în Republica Moldova și în lume. Este important să implicăm tinerii pentru a face bilanțul cunoștințelor și al angajamentului civic al acestora și pentru a concepe politici sociale și de dezvoltare locală incluzive.”

În context, Guillermo Llinás, directorul de țară al PIN Moldova, a notat că inaugurarea Centrului marchează începutul unei noi etape de colaborare, care reprezintă o dovadă a potențialului care poate fi deblocat atunci când societatea civilă și administrația publică locală colaborează prompt și eficient.

Reporter UPP

EcoContact: Mai multe grădinițe, eficiente energetic

Asociația obștească EcoContact a implementat cu susținerea Guvernului Austriei un proiect de instalare și punere în funcțiune a centralei electrice fotovoltaice la grădinița din satul Manta, Cahul. Astfel, în cadrul proiectului *Consolidarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în Rezervația biosferei „Prutul de Jos”*, pentru acoperișul instituției au fost achiziționate centrale electrice fotovoltaice „on-grid”.

Pentru o dezvoltare rurală incluzivă și durabilă

Costul lucrărilor a constituit 80 la sută din sursele financiare ale proiectului, asigurate de Agenția Austriacă pentru Dezvoltare, 20% fiind contribuția administrației publice locale, inclusiv a Centrului de Consultanță Ecologică Cahul. Cu

prilejul vizitei oaspeților austrieци, colectivul grădiniței a prezentat un spectacol consacrat temei poluării și protejării mediului în condițiile unor schimbări climatice de proporții.

Prezent la eveniment, Gunther Zimmer, șeful Agenției Austriece pentru Dezvoltare în Republica Moldova, a specificat că „Unul dintre obiectivele pe termen lung ale Austriei este de a promova rezistența la schimbările climatice și protecția mediului. Rezervația biosferei „Prutul de Jos” este unică

de acest fel în Republica Moldova, necesitând o dezvoltare rurală incluzivă și durabilă, prin reducerea presiunii asupra resurselor naturale și a ecosistemelor. Începând cu anul 2004, Moldova a devenit o prioritate în vizorul Agenției Austriece pentru Dezvoltare.”

Datorită acestui proiect, prin măsuri similare încă două grădinițe din raionul Cahul vor produce energie verde pentru propriul consum: instituțiile preșcolare din Slobozia Mare și Giurgiulești. Per total, pentru realizarea celor trei proiecte mari de infrastructură a fost investită suma de peste 92 000 de euro, bani ce urmează să fie recuperați timp de circa 7 ani.

Proiectul Consolidarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în Rezervația biosferei „Prutul de Jos” este finanțat de către Agenția Austriacă pentru Dezvoltare, cu fonduri ale Cooperării Austriece pentru Dezvoltare.

România – contribuție la renovarea grădiniței din Dănceni

Grădinița „Albinuță” din Dănceni, Ialoveni, beneficiază de un nou spațiu destinat grupei de copii

cu vârste cuprinse între 2 și 3 ani, prin contribuția financiară a Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova (DRRM). La ceremonia de inaugurare, copiii au fost salutați de Adrian Dupu, secretarul de stat al DRRM, și de Excelența Sa Cristian-Leon Țurcanu, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al României la Chișinău.

Spațiul instituției de educație timpurie a fost dotat cu echipamente, materiale didactice și toate cele necesare desfășurării activității instructiv-educative specifice învățământului preșcolar. De asemenea, au fost achiziționate 20 de seturi de costume populare. Proiectul a fost finanțat de DRRM, prin programul Educație și se înscrie în seria acțiunilor de susținere și promovare a învățământului în Republica Moldova.

B. Iu.

Tinerii din Lipcani - mai aproape de cercetarea științifică

De curând studenții Colegiului „Gheorghe Asachi” din Lipcani au vizitat laboratoarele de cercetare ale Universității Tehnice a Moldovei și ale Grădinii Botanice. În cadrul vizitelor, cei 18 elevi și 2 profesori s-au familiarizat cu domeniul nanotehnologiilor, domeniu intens explorat și dezvoltat de către cercetătorii Centrului Național de Studiu și Testare a Materialelor (CNSTM) din cadrul UTM.

În prima parte a vizitei, dr. Tudor Braniște le-a explicat elevilor noțiunile de bază din domeniul nanotehnologiilor, importanța practică a acestora și tendințele actuale în cercetarea științifică. Prezentarea teoretică inițială a familiarizat oaspeții cu activitățile de cerce-

te care au loc în laboratoarele CNSTM, în particular cu obținerea și proprietățile Aerogalnitului, care reprezintă primul material artificial cu proprietăți duale hidrofob/hidrofil în același timp. A doua parte a vizitei a continuat în laboratoarele Centrului, unde cercetătorii dr. Eduard Monaico și dr. Tudor Braniște au efectuat demonstrații practice la echipamentele din dota-

re. Studenții au avut posibilitatea să măsoare unghiul de contact al apei pe aerogalnit și să compare cu alte materiale, cum ar fi sticla; au efectuat un antrenament de utilizare a microscopului optic, în cadrul căruia au putut vizualiza elemente dintr-un circuit integrat (mostră) sau aranjarea LED-urilor în ecranele telefoanelor mobile, înțelegând astfel mai bine componentele de bază ce formează lumina albă; au fost familiarizați cu procesele de bază din tehnologia microelectronicii, cum ar fi fotolitografia sau corodarea ionică reactivă în plasmă; au mai avut posibilitatea să înțeleagă principiile generale ale microscopiei electronice, cu ajutorul căreia au efectuat imagini cu rezoluție înaltă.

Participanții la eveniment au făcut fotografii de grup, în speranța că unii dintre ei se vor regăsi peste ani în laboratoarele de cercetare.

Vizita în laboratoarele de nanotehnologie ale Universității Tehnice a Moldovei a fost urmată de o excursie în serele de colecție ale Grădinii Botanice, unde dr. Maria Ta-

bără și dna Valentina Țimbală le-au prezentat elevilor cele mai diverse specii de plante de pe toate continentele, plante tropicale, subtropicale, cactuși etc.

Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului *Noaptea Cercetătorilor Europeni 2022-2023 „GreenSCI – Știința verde pentru o societate sănătoasă”*, care își propune să sporească recunoașterea publică a științei, să promoveze tinerii cercetători și inovațiile sustenabile și să demonstreze impactul științei și inovațiilor asupra vieții cotidiene și bunăstării sociale.

Proiectul GreenSCI privind organizarea evenimentului *Noaptea Cercetătorilor Europeni* este finanțat de programul Uniunii Europene pentru cercetare și inovare Orizont Europa.

În continuare prezentăm câteva opinii ale elevilor participanți la eveniment.

Lilia Micușă,
elevă în anul III:

În timpul excursiei în cadrul proiectului *Noaptea Cercetătorilor Europeni* am aflat despre fascinantă lume a cercetării științifice și impactul său asupra societății noastre. Am descoperit cum oamenii de știință lucrează neîncetat pentru a rezolva probleme complexe și pentru a implementa inovații în diverse domenii, de la tehnologie la sănătate. Evenimentul a ilustrat importanța colaborării între cercetători și public, în vederea promovării cunoașterii și înțelegerii mai bune a lumii în

care trăim. Experimentele efectuate la microscop și depunerea de nanometri de aur pe fire de păr m-au impresionat profund. Acest lucru a demonstrat cu claritate capacitatea umană de a controla și manipula lumea la scară extrem de mică, deschizând uși către o multitudine de aplicații și descoperiri inovatoare în domeniul științei și tehnologiei. Este uimitor să vedem cât de departe a ajuns cunoașterea noastră și ce descoperiri pot fi realizate la nivelul nanometric.

Andreea Cojocari,
elevă în anul IV:

Am avut ocazia să fiu participantă la o excursie în cadrul proiectului „Noaptea Cercetătorilor Europeni 2023-2024”. În viziunea mea, acest proiect permite studenților să afle mai multe informații despre cercetătorii din Republica Moldova și munca grandioasă ce se desfășoară în centrele de cercetare, fapt ce ne motivează pe noi, studenții, să tindem a face parte din echipa cercetătorilor. Am rămas impresionată de lucruri noi, a fost util și interesant.

Administrația Colegiului „Gheorghe Asachi” din Lipcani aduce mulțumiri organizatorilor acestei vizite pentru colaborare și promovare a domeniilor de cercetare în rândul tinerilor.

Daniela DIDIC,
director, Colegiul
„Gheorghe Asachi”, or. Lipcani

Produsul digital „Site educațional dezvoltat Rețelistică” – o variantă de îmbinare a metodelor și tehnicilor clasice cu cele interactive

(DISCIPLINA DE SPECIALITATE „ARHITECTURA REȚELELOR DE CALCULATOARE”)

Produsul digital „Site educațional dezvoltat Rețelistică” reprezintă un suport pentru cadrele didactice din învățământul profesional tehnic. Are o viziune actuală de planificare a unei ore, aplicând mai multe tehnologii de predare-evaluare pe parcursul lecției, prin crearea condițiilor favorabile: pregătirea mijloacelor didactice necesare elevilor, elaborarea și bună proiectare a pașilor de lucru la lecție, stabilirea criteriilor de succes.

Activitatea didactică a unui profesor la discipline de specialitate în domeniul TIC trebuie axată pe nevoile elevilor de înțelegere a conceptelor tehnice pentru obținerea unor rezultate relevante la studii, să dezvolte gândirea logică și critică, să aibă aptitudini pentru analiza și sinteza conceptelor, să dezvolte ca rezultat o activitate profesională de succes.

Deci, cadrul didactic trebuie să conștientizeze provocarea de a fi în pas cu schimbările din domeniul de activitate, să folosească competențele profesionale și personale, experiența acumulată, pentru a ghida elevii să învețe, să

Ludmila JOSAN,
profesoară, grad didactic I,
Colegiul Politehnic din Bălți

asigure formarea și dezvoltarea competențelor necesare pentru cerințele pieței muncii. În cadrul acestor activități elevii beneficiază de strategii didactice eficiente, de predare-învățare la ore și de studii individual ghidat de profesor. Pentru a răspunde cerințelor timpului digitalizat în care trăim a fost elaborat produsul digital „Site educațional dezvoltat Rețelistică”, care reprezintă o variantă de îmbinare a metodelor și tehnicilor clasice cu cele interactive, elaborate cu ajutorul resurselor educaționale deschise.

Produsul digital „Site educațional dezvoltat Rețelistică” este elaborat conform curriculumului aprobat

de MECC S.05.O.019 „Arhitectura rețelelor de calculatoare” din 20.12.2016 pentru specialitatea 61230 Rețele de calculatoare. Pagina web *Rețelistică* conține 5 module (unități de învățare) cu subiectele respective în conformitate cu curricula.

Acest produs este foarte util la ore la disciplina „Arhitectura rețelelor de calculatoare”, iar unele subiecte - și la alte discipline legate cu rețelistică, din motiv că organizează mai eficient procesul de instruire, prin sistematizarea diferitelor elemente interactive pe o platformă digitală.

Fiecare subiect este organizat după modelul lecției ERRE prin toate instrumentele digitale elaborate din diferite platforme.

La etapa *Evocare* sunt propuse diferite situații cunoscute la subiecte, niște standarde.

La *Realizarea sensului* sunt utilizate elementele interactive: infografice, diferite tabele, e-cărți etc. La elaborarea acestor instrumente digitale au fost utilizate așa aplicații, precum Genialy, Canva, Bookcreator etc.

La *Reflecție* sunt propuse elevilor tabele, fișe de lucru, exerciții interactive la subiectul studiat și altele.

La *Extindere* sunt date spre rezolvare probleme sau teste pe tema dată sau pe un modul întreg în formă de test sumativ. Toate

acestea au fost elaborate cu ajutorul aplicațiilor Learning APPs, Onlinetestpad, WordWall, Google-Forms etc.

Predarea prin intermediul platformei „Site educațional dezvoltat Rețelistică”, care a combinat mai multe instrumente interactive, a devenit o modalitate eficientă de a oferi o instruire facilă.

Orice lecție prezentată în produs a avut drept scop diseminarea experienței de succes privind utilizarea platformelor și tehnicilor de predare-evaluare la distanță, îmbinând experiența metodelor standarde de învățare în clasă, asigurând coerența activității de predare-învățare-evaluare. Sarcinile didactice și materialul propus au fost sistematizate în funcție de domeniul de aplicare în lumea contemporană. Un mare avantaj a acestui produs este că elementele interactive, utilizate pentru elaborarea itemilor de evaluare utilizate la lecție sau utilizate pentru procesul de învățare, nu necesită instalarea aplicației pe dispozitivul elevului și permit elaborarea testelor simple și accesibile pentru ei. Metodele utilizate au favorizat implicarea activă a elevilor. Este un proiect util pentru profesorii din învățământul profesional tehnic.

Desfășurarea procesului de predare-învățare-evaluare, prin intermediul acestor aplicații, care au fost combinate pe o platformă, a fost o oportunitate ca elevii să fie

implicați activ în propria învățare, a permis obținerea unui feedback legat de cât și cum au înțeles sarcinile de lucru și conținutul lor. Platformele digitale accesate au permis partajarea de materiale cu conținut interactiv – infografice, e-cărți, dar și formarea unor rutine de rezolvare a problemelor de rețelistică.

Analizând și comparând rezultatele pe care le obțin elevii la disciplinele de specialitate legate cu rețelistică, ne edificăm asupra evoluției rezultatului și ritmului cu care progresează însușirea cunoștințelor în baza utilizării instrumentelor interactive. Performanța semnifică nivelul relevant obținut de elevi în rezultatul schimbărilor. Obiectivele utilizării produsului interactiv au fost confirmate, dovadă încă o dată că implementarea noilor tehnologii la ore în cadrul disciplinelor de profil contribuie la dezvoltarea intelectuală a elevilor, integrarea lor profesională și la creșterea randamentului de angajare în câmpul muncii. Acest lucru impune profesorului de specialitate în domeniul TIC cunoștințe specifice, astfel încât să realizeze o îmbinare armonioasă între disciplina de specialitate și metoda predării în lumea contemporană.

<http://red.prodidactica.md/resurse-red/red-nationale/shift-edu/>
<https://sites.google.com/view/re-telisticamd>

Strategii didactice interactive aplicate la studierea operelor literare

Procesul educațional reprezintă coloana verticalității unui neam. El este serpentina pe care elevul trebuie să o parcurgă pentru a se forma ca personalitate în plină devenire. În acest context, școala este mentorul de edificare a ființei elevului. Ea trebuie să propună deschideri multiple spre căile noi de cunoaștere a lumii. Cel care călăuzește elevul în calea sa de cunoaștere este profesorul, care are rol de ghid și nu de depozit furnizor de informații. Scopul meu, ca profesor modern (îndrăznesc să mă consider așa), e să aplic la clasă tehnici interactive de lucru și de informare.

Astfel, aspectul orelor de limba și literatură română au devenit un laborator de căutare, cercetare, informare în care elevul este actantul principal. Obiectivele urmărite au fost:

1. de a mobiliza colectivul de elevi;
2. de a crea o atmosferă de lucru creativ la oră;
3. de a ne axa pe învățarea integrată a cunoștințelor și capacităților științifice, raportate la experiența de viață a elevului;
4. de a dezvolta gândirea critică;
5. de a motiva opinia proprie.

Tehnici eficiente, pe care le utilizez frecvent și îmi reușește, sunt:

Tehnică **Cubul** poate fi aplicată în alt mod. Axată pe lucrul în grup, tehnica **Cubul** constă în examinarea personajului și organizarea cunoștințelor despre personaj. La studierea romanului „Frații Jderi” de M.Sadoveanu, în clasa a X-a, pentru caracterizarea personajului Ștefan cel Mare, propun, conform celor 6 verbe de pe fațetele cubului, ce numesc operațiile de gândire, câte o sarcină pentru fiecare grup:

Gr.1. **Definește/descrie** statutul personajului Ștefan cel Mare în opera „Frații Jderi”

de M.Sadoveanu (vizând cunoașterea tipologiei personajelor într-o operă).

Gr.2. **Compară** personajul Ștefan cel Mare cu un alt personaj asemănător dintr-o operă studiată anterior (vizând elemente de analiză comparată).

Gr.3. **Asociază** personajul Ștefan cel Mare cu epoca în care a domnit.

Gr.4. **Analizează** faptele personajului, mediul în care acționează, posibilitățile lui Ștefan cel Mare de a depăși situațiile dificile.

Gr.5. **Aplică** – demonstrați utilitatea informației asimilate despre personajul Ștefan cel Mare și raportați-o la contemporaneitate.

Gr.6. **Apreciază/argumentează** atitudinea față de personajul Ștefan cel Mare.

Celor 6 grupuri li se acordă câte 10 min. pentru expunerea scrisă a opiniilor la cerința înaintată.

După epuizarea timpului, profesorul verifică lucrul și cere atenția tuturor grupurilor. Unii elevi vor lua notițe, ceilalți vor fi implicați în discuții, iar ca temă pentru casă elevii vor elabora o compoziție de caracterizare a personajului Ștefan cel Mare. Procedul dat servește drept mijloc prompt de realizare a unei compoziții de caracterizare a personajului literar.

Diagrama Venn este o tehnică de organizare grafică a informației, rezultând din discutarea a două sau mai multe concepte, noțiuni, idei, texte care au afinități și deosebiri. La studierea poeziei „Plumb” de G.Bacovia, în clasa a IX-a, la parcurgerea etapelor de interpretare a textului liric, propun elevilor ca, realizând diagrama Venn, să noteze aspecte, asocieri ale simbolului literar „plumb” și particularități ale elementului chimic Pb.

„Plumb” de G.Bacovia	Plumb –element chimic.
Stare de spirit	Locul în tablăta lui Mendeleev 82

- apăsătoare , nevroză
- de agonie
- mediul meschin al orașului
- mediu social ostil

greutate
senzația de rece

- mărimea atom 272,2
- metal
- moale și greu
- culoare: cenușiu-albăstrui, toxic

Modalitățile de organizare pot fi individuale, perechi sau în grup. Elevii vor înscrie în primul cerc asocieri ale simbolului literar „plumb”, în cel de-al doilea cerc vor nota particularitățile plumbului ca metal. Iar elementele comune ce sugerează noțiunea „plumb” vor fi plasate în spațiul comun al cercurilor. Elevii sunt puși în situația de a utiliza cunoștințele căpătate în cadrul orelor de **chimie**.

Metoda cadranelor este o modalitate de rezumare și sistematizare a unui conținut informațional, solicitând participarea și implicarea elevilor în înțelegerea lui adecvată.

La predarea subiectului „**Abordarea textului liric din perspective multiple**”. Elegia modernă în baza textului „De dragul tău” de Arcadie Suceveanu, în clasa a X-a, am experimentat, îmbinând textul cu melodia. Lectura textului s-a făcut în mod inedit, prin intermediul melodiei, imaginilor și a versurilor. Piesa instrumentală „Fragile” de George Skaroulis s-a dovedit foarte aproape de mesajul textului poetic. După audiere, vizualizare și lectură, elevii au fost rugați să-și exprime impresiile postauditive, lecturale în baza cadranelor

Cadrantul I Am trăit emoții de	Cadrantul II Am admirat....
Cadrantul III M-a impresionat ...	Cadrantul IV Am rămas nedumerit....

La studierea figurilor de stil sunt preferate „Jocul epitetelor”, „Jocul comparațiilor”, „Jocul personificărilor”, „Jocul metaforelor”. Recurg la aceste jocuri deseori și propun elevilor să

alcătuiască figuri de stil în baza unor picturi ca, de exemplu: „Impresie. Răsărit de soare” de Claude Monet (p.83, manualul de Limba și literatura română, cl. a VII-a); „Peisaj sub clar de lună” de Rubens; „Compoziție în verde” de Wassily Kandinsky; „Noapte înstelată” de Vincent Van Gogh (p.54, manualul de Limba și literatura română, cl. a VIII-a).

Aceste jocuri-competiție au ca scop implicarea elevilor în compunerea a cât mai multor figuri de stil în baza analizei picturilor propuse, iar pentru extindere, la tema pentru acasă, ar putea realiza compoziții descriptive, compoziții reflexive.

Considerăm că școala contemporană trebuie să răspundă problemelor globale, interdisciplinare, presante și de anvergură, cuprinse în conceptul de „problematică a lumii contemporane” prin noi forme de conținuturi.

Idealul educativ al societății contemporane este un model de om conceput ca personalitate complexă, integrală, armonioasă, cu un evantai de calități intelectuale, morale, profesionale, estetice, fizice și care să se adapteze cu ușurință la schimbările cerute de progresul social, științific, tehnic, cultural contemporan.

În concluzie, putem spune că întreg procesul de predare-învățare-evaluare depinde de măiestria cadrului didactic și de modul în care acesta acceptă noile provocări ale unei lumi în continuă mișcare și dezvoltare.

Aliona FLOREA,
profesoară de limba și literatura română,
IP Liceul Teoretic „Constantin Stere”,
mun.Soroca

Eficiența utilizării metodei proiectului în activitatea didactică la biologie

„Școlile să fie nimic altceva, decât ateliere pline de activitate. Numai astfel vor putea să probeze toți, în propria lor practică, adevărul că: învățând pe alții, învățăm noi înșine”.

(Jan Amos Comenius)

În faza inițială, elevii-cercetători s-au concentrat pe planificare și documentare, studiind despre albină, istoricul mierii și beneficiile produselor apicole. Această abordare duală, teoretică și practică, este o caracteristică esențială a metodei proiectului, accentuând aplicabilitatea informațiilor în contexte variate. Proiectul a fost astfel structurat:

1. Partea teoretică: compilarea informațiilor despre albină, miere și beneficiile acesteia.

Elevii s-au documentat despre albină, istoria mierii și beneficiile sale. Recent, studiile au arătat că mierea poate avea proprietăți antibacteriene și antivirale. Acest demers a fost susținut de reporteri, fotoreporter și redactori, care au folosit diverse

surse și platforma CANVA pentru a prezenta informațiile într-un mod atractiv.

2. Partea practică: demonstrarea diverselor utilizări ale mierii.

La această etapă, au fost prezentate aplicabilitățile mierii în diverse domenii. Utilizarea mierii în cosmetologie a devenit din ce în ce mai populară, datorită proprietăților sale hidratante. Bucătarii, medicii naturiști și cosmetologii au demonstrat diverse rețete și tratamente pe bază de

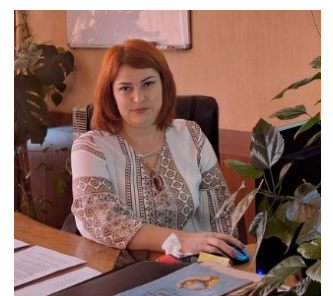

miere, subliniind importanța fiecărui produs apicol.

Rolurile asumate de elevi (reporteri, fotoreporter sau redactori) au permis crearea unui produs final diversificat și atractiv, prezentat cu ajutorul platformei CANVA. La rândul lor, bucătarii, medicii naturiști și cosmetologii au evidențiat utilizarea mierii în diverse domenii, de la gastronomie la tratamente cosmetice, subliniind valorile nutritive și terapeutice ale produselor apicole.

În final, diseminarea rezultatelor a reprezentat o oportunitate pentru elevii de a-și manifesta cunoștințele și abilitățile, stimulând interesul față de produsele apicole și, implicit, față de apicultură. Pentru a pune în valoare această inițiativă, am organizat o activitate extracurriculară cu titlu „Mierea - aliment sau medicament?”, oferind elevilor posibilitatea de a-și prezenta cercetările și realizările.

În concluzie, pot spune că activitatea a fost una eficientă și atractivă pentru elevi, deoarece ei au fost autorii propriei învățări. Acest proiect a oferit un cadru generos pentru formarea personalității elevilor, fiindcă activitățile efectuate au avut un caracter viu, atrăgător, variat, centrat

Natalia POSTOLACHE,
profesoară de biologie și geografie,
Colegiul Politehnic din Bălți

pe elevi, ce a oferit posibilitatea de a asambla într-o viziune personală cunoștințele pe care le-au acumulat. Am constatat că această activitate a adus beneficii elevilor:

- Ei au învățat mai multe lucruri despre viața, beneficiile aduse de albine pentru natură și importanța produselor apicole pentru sănătatea omului;

- Atât elevii, cât și profesorii au cunoscut și vor promova în continuare obiceiuri și atitudini alimentare bazate pe utilizarea produselor apicole în alimentație, medicină și cosmetologie.

Ziua Europeană a Limbilor 2023, celebrată la Biblioteca Națională a Republicii Moldova

Biblioteca Națională a Republicii Moldova, pe parcursul mai multor ani, se alătură inițiativei europene Ziua Europeană a Limbilor, care este organizată anual la 26 septembrie, pentru a promova diversitatea culturală și lingvistică și a încuraja învățarea limbilor străine la orice vârstă.

Biblioteca Națională a Republicii Moldova și Asociația Profesorilor META, în parteneriat cu Ambasada Austriei la Chișinău și reprezentanța EUNIC (European Union National Institutes for Culture) în Republica Moldova, au organizat ediția 2023 a evenimentului, cu genericul „Ziua Europeană a Limbilor împreună cu noi”.

Partenerii ai evenimentului sunt: Ambasada Austriei în Republica Moldova, reprezentanța EUNIC (European Union National Institutes for Culture), Oficiul Consiliului Europei la Chișinău, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău, Goethe Zentrum Chișinău, Alianța Franceză din Republica Moldova, Institutul Polonez din București, Ambasada Italiei în Republica Moldova, Ambasada Ungariei în Republica Moldova și Ambasada Suediei în Republica Moldova.

La deschiderea evenimentului, au adresat mesaje de salut: Elena PINTILEI, director general al BNRM; Falk LANGE, șef al Oficiului Consiliului Europei (CoE) la Chișinău; Larisa GUZUN, director executiv META Moldova; ES Stella AVALLONE, ambasadoarea Austriei în Republica Moldova.

Folosind ocazia primei sale vizite la BNRM, noul șef al Oficiului COE în Republica Moldova, dl. Falk LANGE, a vizitat Sala de lectură a Centrului Pro-European de servicii și comunicare (CPESC). Subsemnata, șefa Centrului, l-a familiarizat cu activitatea curentă a acestuia și cu planurile de viitor. Dl. Falk LANGE a manifestat interes față de realizările Centrului și, în special, față de colecția unică a acestuia, care cuprinde publicațiile CoE, încurajând dezvoltarea ei, dar și a exprimat intenția de a susține activitatea acestei structuri a BNRM, mai ales în ceea ce privește completarea colecției. Domnul Falk LANGE a vizitat cu această ocazie și expoziția dedicată vizibilității CoE în Moldova.

În cadrul evenimentului s-au desfășurat mai multe activități pentru profesori și elevi.

Peste 100 de profesori au partici-

pat la Sesiunea de formare continuă pentru profesorii de limbi străine cu genericul „Proiecte creative la lecțiile de limbi străine: o prezentare a metodologiei și exemple practice”, susținută de profesorul universitar, dr. Bernd RUSCHOFF, Universitatea Duisburg-Essen, Germania, membru al Forumului Rețelei Profesionale a Centrului European pentru Limbi Moderne al Consiliului Europei (ECML), membru al grupului de experți CEFER al Consiliului Europei.

Aproximativ 250 de tineri și copii din 30 de licee/centre de excelență au participat la Sesiunile interactive pentru elevi:

- Examenle internaționale. Limba germană Goethe. Formator: Mariana CULEAC, expert, examinator Goethe – Zentrum Chișinău/AKZEN-TE (<https://tinyurl.com/jjz2pt2y>).
- Limba suedeză pentru începători. Programe de studii în Suedia. Formator: Ilona TURCANU, directoarea filialei din Republica Moldova a call-centrului suedez Samres (<https://tinyurl.com/2s42dzvd>).
- Discuții în limba italiană despre mediu, sustenabilitate, poluarea aerului, reciclare. Formatori: Lorella FRAN-CARLI, lector universitar de limba italiană, UPS „Ion Creangă”, Ambasada Italiei în Republica Moldova; Olesia DINGA, lector universitar de limba italiană, traducător, USM; Irina BORDEI, profesoară de limba italiană, Liceul Teoretic „Lucian Blaga” (<https://tinyurl.com/bdfzmtcs>).
- Ungaria și limba maghiară LIVE: în imagini, gust și joc. Formator: Laura SAJTER, lingvist, profesor de limba și cultura maghiară, Universitatea de Stat „Alec Russo”, Bălți și ULM, Chișinău (<https://tinyurl.com/4b5jt6za>).

• Lecție de limba română pentru alolingvi. Formator: Liuba PETRENCO, profesoară de limba română, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Catedra limbi și comunicare, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” (<https://tinyurl.com/yckfdfa9>).

• Limba poloneză pe scurt. Formator: Cristina GODUN, filolog, traducătoare din limba polonă în limba română (<https://tinyurl.com/3yjuu2cu>).

• Învăță limba franceză prin activități ludice. Formator: Angela ALEXEICIUC, expert în predarea limbii franceze, Alliance Française de Moldavie (<https://tinyurl.com/mrfxs772>).

Patru Expoziții tematice au fost vizitate de mai mulți participanți ai evenimentului.

- „Provocări și oportunități inspiratoare în educația lingvistică: publicații ale Consiliului Europei din colecția Centrului Pro-European de servicii și comunicare”;
- „Să învățăm limbi moderne!”;
- „Descoperim mistere în dicționare vechi”;
- „Traduceri din literatura română în limbile europene, prin programul TPS (Translation and Publication Support Program) al Institutului Cultural Român”.

În cadrul expoziției, ICR „Mihai Eminescu” la Chișinău a prezentat câteva traduceri din literatura română în franceză, germană, spaniolă, italiană etc. După încheierea evenimentului, cărțile au fost donate Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova.

Participanții au rămas mulțumiți de toate activitățile de care au beneficiat, inclusiv de materialele promoționale și informative transmise de către organizatorul Zilei Europene a Limbilor, la nivel european - Centrul European pentru Limbi Moderne al Consiliului Europei (ECML). Evenimentul a fost unul cu impact major asupra celor prezenți. Aceștia au aflat fapte/informații noi despre limbi, au experimentat diverse metode de învățare/predare; au fost provocați să studieze într-o oră o limbă necunoscută, au aflat despre programe de studii și s-au convins că nu există impedimente pentru a studia o limbă străină la orice vârstă.

Ziua Europeană a Limbilor este o oportunitate de a încuraja studiul limbilor și a deschide uși spre noi perspective de dezvoltare personală și profesională.

Mai multe detalii: <https://tinyurl.com/yc85t3dc>

Natalia GULCO,
șefa Centrului Pro-European
de servicii și comunicare
al BNRM

Festivalul Internațional de Dans „Rapsodia Copilăriei”, ediția a 2-a

Festivalul Internațional de Dans „Rapsodia Copilăriei”, ediția a 2-a, a adunat, în perioada Hramului orașului Chișinău, mai multe colective de dansuri populare din Ucraina, România, Bulgaria, Turcia și R. Moldova.

Scopul „Paradei Portului Popular și flash-mobului” desfășurat la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, a fost accentuarea elementelor interculturale și ale identităților naționale prezente.

La eveniment au fost prezenți reprezentanți ai Administrației UPSC, precum și reprezentanți ai MEC: Oлару Valentina, secretar de stat, și Marcelina Baleca, șef Serviciu Învățare pe tot parcursul vieții al MEC.

Festivalul „RAPSODIA COPILĂRIEI” este menit să contribuie la promovarea valorilor spirituale universale, perfecționarea măiestriei interpretative a artiștilor din Republica Moldova și din străinătate, familiarizând publicul specta-

tor cu evenimente coregrafice performante ale grupurilor de copii și înviordând viața social-culturală a copiilor din Republica Moldova și din diferite țări.

Ajuns la a 2-a ediție, Festivalul Internațional de Dans „Rapsodia Copilăriei”, se desfășoară la inițiativa Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, în parteneriat cu Primăria Municipiului Chișinău, Pretura sectorului Buiucani din Chișinău și Asociația Creativă Interregională din Ucraina „Pridneprovie”, Ansamblul Model de Dansuri Populare „Culeandra” de la Facultatea de Științe ale Educației, UPSC, conducător artistic, Ion Benchechi.

ANUNȚ

IP LT Waldorf din mun. Chișinău anunță concurs pentru ocuparea funcțiilor vacante de:

Director adjunct pentru instruire - 1,5 unitate,

Director adjunct pentru educație - 1 unitate.

Termenul limită de depunere a dosarului de participare la concurs este 19 noiembrie 2023. Informații suplimentare referitoare la acest subiect puteți afla pe site-ul www.waldorf.md sau la nr. de telefon 022 32 31 55.

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et 4

E-mail: univers2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Comanda nr. 10139.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc

REDACTOR PRINCIPAL ▶ Nicolae Jantic

REPORTERI ▶ Iulian Bogatu,

Silvia Țurcan

CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea

MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>